

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl. — cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFF'A DIECESANA in ARAD.

Sinódele protopresviterali.

Lun'a lui Februaru este timpul, in carele dupa legea nóstra organica se intrunescu sinódele protopresviterale in siedintia ordinaria. Suntem siguri, ca in momentul cand scriemu aceste parte din sinódele protopresviterale voru fi deja intrunite, parte sunt conchiamate; si astfelu inca in decursulu acestei luni, si respective in timpuln prescriu de lege se va dá in totu loculu seama despre ceeace s'a facutu in anulu trecut in ale protopresviteratului, si se voru luá dispunetiunile, ce de lipsa se voru aflá, pentru inaintarea afaceriloru bisericesci, scolarie si fundationale, cari privescu protopresviteratulu.

Conform §-lui 50 din statutulu organicu afara de alegerile, cari sunt a-se efeptuí prin acésta corporatiune apartienu la competentia sinodului protopresviteralu.

1. Obiectele economico-bisericesci, scolari si fundationali, privitorie la protopresviteratu;

2. Inaintarea trebei scolarie din protopresviteratu; si

3. Nesuintia pentru sustienerea védiei si autonomiei bisericeii.

In conformitate deci cu legea nóstra organica, precum o intiel gemu noi, protopresviteratulu este organulu, carele in prim'a linia este chiamatu a controlá mersulu afaceriloru bisericesci, scolarie si fundationale, este unu organu prin carele reprezentantii clerului si poporului din parochiele, cari compunu protopresviteratulu, si-dau seama despre ceeace au facutu densii in parochia si, despre ceeace credu, ca bine este a-se face, pentrucá lucrurile din parochia se inainteze mai repede.

Si credintia nóstra este, ca astfelu s'a urmatu si pana acum. Din nefericire inse sporiulu nu este in totu loculu din cele mai imbucuratorie. Se voru fi facutu si in protopresviteratu unele lucruri bune; dar aceste nici pre departe nu corespundu, si nu potu corespunde cu multele trebuintie ale clerului si po-

porului nostru. Èr daca nu s'a facutu inca pana acum ceeace intre alte imprejurari póteca cu potintia ar fi fost a-se face, caus'a este usioru de esplicatu. Am fost pana acum in periód'a de transitiune, si de siguru ne-a lipsitu practic'a in ale vietii constitutionale-bisericesci, pentrucá tóte se-le potem face, si inca bine se-le facem.

Inaintamu inse cu timpul in ale vietii constitutionale bisericesci, si gresielele de ieri astadi nu potu se-ne mai fia permise, si cu lips'a de practica in viitoriu nu ne mai potem scusá.

Ei-bine, credintia nóstra este, ca daca activitatea corporatiuniloru din protopresviteratu in genere, èr in specialu a sinódeloru protopresviterale nu ne-a fost in trecut mai manósa, — caus'a este, ca organulu, carele dupa lege este „chiamatu a duce si conduce mai deaprópe afacerile comune ale intregului protopresviteratu in privintia economico-bisericésca, scolaria si fundationala,“ comitetulu protopresviteralu, nu a functionatu in multe partii, decât numai dóra cand vorb'a a fost de a-se face vre o alegere.

Astfelu a lipsitu din organismulu creatu prin lege pentru protopresviteratu tocma organulu, chiamatu, cum dice legea, „a duce si a conduce afacerile comune ale intregu protopresviteratului.“

Lucru greu este a duce si a conduce in totu loculu, dar mai greu decât preste totu este fara indoiéla la noi, unde avem inca multu de a brazdá, si unde ceeace brazdatu am aflatu, — ne-am potutu pré iute convinge, ca era plinu de multe soiuri de burueni.

Pentru a poté duce si conduce unu aparatu, cum este protopresviteratulu, de lipsa este mai nainte de tóte a-lu cunósce cât se póte mai bine, a sci adeca ce lipsesce pre unde lipse sunt, si ce este de adaosu in locurile, in cari de lipsa este a-se imbunatatí ceeace esista.

Studiulu acest'a lu-pune legea in sarcin'a comitetului protopresviteralu. Dar elu recere munca multa, si munca si mai multa, pentrucá se poti aflá pre

bas'a lui medilócele, si respective leaculu acomodatú pentru sanarea reului.

Si este o munca neretriuita pentru membri comitetului, de care vorbimú; si poteca chiar din acésta cauza ómenii nu se aduna, cand comitetele se conchiama si membri nu se intrunescu in numerulu prescisu de lege, pentru a-si poté impune si seversí munc'a, pre carea li-o aviséza legea.

Si adevéru este, ca viéti'a constitutionala preste totu recere multa munca si multa alergatura gratuita. Din norocire inse acésta munca si alergatura in ale vietii publice este numai la parere gratuita, deórece ea se platesce insutitu si inmiitu acolo, unde se practica conscientiosu acestu soiu de viéti'a. Nu este lucru micu séu indiferentu pentru viéti'a privata a ómeniloru singurateci, — daca ei apartienú unui organismu cu o viéti'a publica regulata, seau nu.

In casulu dantaiu omulu are la dispositiunea s'a multime de institutiuni bune, cari sunt totu atâtea avantajie pentru desvoltarea sa cá omu privatu, ér in casulu alu doilea lipsitu fiendu de acestea trebuie se alerge afara de organismulu, din care face parte, si aci se-le afle nu gratuitu, ci asia dicendu se-le cumpere cu bani scumpi.

In casulu dantaiu i-se rebonifica munc'a, carea la inceputu i-s'a parutu, ca o face gratuitu, ér in casulu alu doilea trebuie se suferé pentruca a neglesu de a fi la postulu seu, atunci cand a fost chiamatu.

In scintia se ne fia deci, ca ceeace facemu bisericéi, noue ne facemu; ér ceeace negligemu a face astadi pentru bisericá se va resbuná amaru mane asupra nóstra atát pe terenulu vietii publice cât si pre terenulu vietii private.

* * *

Sinodulu protopresviteralu este o corporatiune mai mare. Ómenii, cari facu parte din acestu sinodu se intelnescu mai cu anevoia. Si chiar pentru acést'a cand ei se intrunescu, trebuie se afle repórte esacte, proiecte si propuneri gat'a, bine studiate si bine motivate; ér dupa lege a face aceste repórte, proiecte si propuneri cade in sarcin'a comitetului protopresviteralu, intocma precum in parochia cadu in sarcin'a comitetului parochialu.

De aceea unulu din conclusele cele mai insemnate, ce ar luá sínódele protopresviterale din anulu curentu ar fi dupa noi, cá se aviseze comitetele protopresviterale a resolví regulatu afacerile, cari apartjenu la competentia lorú si a-se intruní la terminele prescise prin §-lu 62 din statutulu organicu, si anume in lunile: Ianuariu, Aprilie, Iuliu si Octomvre.

Póteca legea pretinde pré multu in acésta privintia. Anume in lunile Iuliu si Octomvre in pãrtile nóstre din caus'a lucrãriloru economice este dóra si preste potintia. Pana cand inse ne vomu deprinde, cá se putem face tóte, precum le pretinde legea, se nu intrelasãmu, cá se ne adunãmu celu putien de

trei ori seau de o cam data macar si de doue ori, si anume la terminele legali, cand lucrãrile private ne impedece mai putien de a-ne ocupá de afacerile vietii publice.

Asia este astadi vremea si porunc'a timpului, cá se cugetãm, si se lucrãmu multu si in viéti'a privata si in viéti'a publica. Si bine se gandimú la acésta porunca toti ceice avem functiuni in viéti'a bisericéscá, se facem toti totu ceeace ne poruncesce legea, si atunci de siguru din di in di tóte voru trebui se mérga mai bine.

* * *

Am disu de multe ori, si repetimú si de asta data, ca paretele, de carele ne lovimú atát de desu in tóte lucrãrile nostre, este: ca la noi nu se esecuta in totu loculu ceeace dispune legea, si ceeace dispunu pre bas'a acestei legi guvernele diecesane; seau ceeace se esecuta, se esecuta asia cam cu iniim'a de jumetate.

Pentruce?

De siguru pentruca comitetulu protopresviteralu, man'a drépta a legii in protopresviteratu, si ochiulu chiamatu a priveghiá, cá tóte bine sè se esecute, nu functionéza, seau celu putien nu functionéza destulu de regulatu si cu destula energia.

De aceea repetimú, ca nu putem merge bine pana atunci, pana cand nu voru fi la loculu lorú, si nu voru functioná dupa liter'a si spiritulu legei tóte organele, cari constituiescu organismulu celu viu, pre carele lu-numimú biseric'a nostra.

Se gandimú si se studiamú deci, cá tóte aceste organe se functioneze dupa cerculu de competintia ce li-lu aviséza legea.

Georgiu Mocsonyi de Foen.

Ilustrulu barbatu, ce portá acestu nume atát de pretiuitu si atát de scumpu bisericéi si natiunei romane, dupa lungi suferintie si-a datu nobilulu seu sufletu in manile Creatoriului in diu'a de 15/27. Februariu a. c. la 10 óre inainte de amédi, dupace a fost impartesitu cu santele taine, — fiendu in anulu 63 alu etãtii si in anulu 28 alu fericitei sale casatorii.

Pre reposatulu lu-deplange neconsolabil'a s'a so-ciia, ilustr'a dómna Elen'a, nascuta Somogyi de Gyön-gyös, ficele sale Livi'a, maritata contes'a Betlen, ginerele seu, contele Betlen, comite supremu alu Brasiovului si Sibiiului, fic'a s'a Gheorghin'a, precum si intrég'a ilustra familia M o c s o n y i d e F o e n. Lu-deplange mai departe biseric'a si natiunea romana, alu carei'a credintiosu si valorosu fiu a fost.

Reposatul intoema cá si toti illustri membri ai familiei Mocsonyi a fostu unu demnu si puternicu a-peratoriu si sprijinitoriu alu intereseloru nóstre bisericesci si nationale.

Dotatu de natura cu unu temperamentu blandu, cu o energia si cu unu caracteru nobilu, propriu ilustrai familii, din carea facea parte, reposatul s'a distinsu in totu decursulu vietii sale prin unu deosebitu semtiu de pietate si darnicia in tóte întreprinderile nóstre bisericesci, culturale si nationale. — asia încât n'a remasu întreprindere de acestu soi, la carea densulu se nu fi contribuitu cu sume insemnate.

Unu puternicu ajutoriu si sprijinitoriu a fost reposatul pentru societatea „Petru Maioru“ si in genere pentru tenerimea romana. carea si-a facutu studiile la universitatea din Budapest'a. Binefacerile acestui adevratu parinte alu tenerimei romane vecinicu nescerse voru remané in inimile Romaniloru.

Remasitiile pamentesci ale scumpului decedatu, dupace in 17. Februaru s'a oficiatu servitiulu funebru, dupa ritulu orientalu in Budapest'a, au fost transportate la Foen si depuse in cript'a familiara.

Depunendu si noi o lacrima de durere pre momentulu ilustrului barbatu, rogámu pre Celu Atotputernicu cá pre ilustr'a familia Mocsonyi se-o consoleze pentru acésta ireparabila perdere; ér sufletulu celui mutatu dela noi se-lu asieze in locasiurile dreptiloru!

Fia-i tierin'a usióra si memori'a eterna!

Despre invetiamentu.

(Continuare.)

Mersulu desvoltării firesci si durat'a educatiunei se póte dividá in patru període principali.

In primulu periodu care tiene pana catra sfirsitul anului alu 3-lea, sufletulu dormitéza inca, viéti'a psihica este cu totul inundata si stapanita de multimea impressiuniloru sensuale.

In anii periodului alu doilea (3—7 anu) activitatea interna a sufletului ajunge de a tiené ecilibriu cu puterea impressiuniloru venite din afara, ér in periodulu alu treilea (7—14) spiritulu cu judecat'a sa e destulu de tare a ocarmui partea trupésca a fíntiei omenesci, mersulu desvoltării este acum unu actu neinteruptu de emancipare de sub presi'a vietii sensuale si apoi pe urma, in restimpulu periodului alu patruea, desceptandu-se tóte facultatile mai nalte, elevulu se eliberéza de sub ocrotirea educatiunei devenindu stapanu asupra cugeteloru si a fapteloru sale.

Tienendu in vedere aceste fase ale desvoltării naturali, cu cari trebuie se tiena pasu períodele edu-

catiunei, se ne incercamu a imparti scól'a in trepte succesive si a stabili procesulu de invetiamentu.

Mai nainte de tóte trebuie se observámu ca primulu periodu, care duréza pana la anulu alu 4-lea, din alu nostru punctu de vedere nu se póte luá nici de cum in socotintia; pentru-cá in acésta frageda etate omulu traesce o viétiá mai multu vegetala, si tóte staruintiele educatiunei se restringu mare parte la scutirea fisica a corpului pruncescu.

La inceputulu periodului alu doilea (4—5 ani) prunculu asemenea inca nu e de scóla.

Anii ultimi a acestui periodu e dreptu ca zacu in cadrele educatiunei scolare, dar numai intru atât'a încât scól'a are se completeze aceea ce au pregatitu natur'a, întregindu mersulu desvoltării firesci.

Dar apoi in fine periodulu alu treilea întregu si din alu patruea periodu anii primi au se stee la tot casulu sub inriurirea edncativa a invetiamentului.

Pe bas'a celoru trei període din urma a le desvoltării firesci Largiadère dividá cursulu invetiamentului poporalu in trei graduri succesive.

Gradulu primu alu invetiamentului se póte numi: *gradulu culturei elementare* in celu mai angustu intielesu alu cuventului. Pe trépt'a acést'a problem'a instructiunei este, a nutri sufletulu cu elementele cunoscientieloru, pentru a-lu pregati si a-lu pune in modu neresistibilu pe calea desvoltării.

Invetiamentulu trebuie se aiba in periodulu acest'a unu caracteru mai multu formalu.

Invetiamentulu nu intardiia a inzestrá sufletulu elevului cu idei si cunoscentie positive, numai cât aici nu adunarea cunoscientieloru este scopulu propriu, ci cu deosebire perfectionarea si ascutirea facultatiloru abia desceptate.

II. Gradulu alu doilea se póte numi *gradulu culturei reale*. Aici acum lucrulu de frunte este a pune in aplicare puterile agerite in restimpulu periodului primu, procurandu minoreului cunoscentie exacte despre natura, omenire si Dumnedieu.

In acést'a fasa invetiamentulu pórtá unu coloritu *materiale*, urmaresce scopulu, d'a spori nencetatu numerulu cunoscientieloru, inse de alta parte nu pierde din vedere nici cultur'a formala, ci continua a perfectiunná si a intári inteligenti'a insusi metodulu de propunere, dandu-i necurmata impulsuri spre calea a-deveratei culturi.

III. Gradulu alu treilea lu-numesce Largiadère *gradulu culturei ideale*.

Pe treptele premergátóre am staruitu a desvoltá judecat'a elevului, apoi a-i desceptá fantasi'a si ratiunea, aceste facultati, sternite odata, se arata acum in puterea loru intrinseca, calauzindu pe elevu la nisce vederi ideale despre destinatiunea vietii omenesci.

In stadiulu acest'a tient'a suprema trebuie se ne fie a intári *characterulu moralu*, inse fara a uitá nici

pe o clipa macaru interesele culturai formale si spori-rea cunoscintieloru tot-deodata.

Pe bas'a premiseloru motive psihologice Lar-giadère impartiesce cursulu scólei populare in trei grade :

- a) cultur'a elementara (in clasele inferióre)
- b) cultur'a reala (in clasele de midilocu) si
- c) cultur'a idelala (in anii din urma)

Catra aceste trei grupe a le invetiamentulu po-tem adauge inca anii *cursurilor* de *repetire*, ce au de scopu a intregí cunoscintiele elevului si prin pre-gatiri nimerite a face posibila trecerea lui in viéti'a practica.

Deja din cele esplicate pan' aci este invederatu, ca perioadele educatiunei scolare nici decât nu se potú tiernuri cu tóta esactitatea. Staruintiele educative in-ceputé pe o anumita trépta trebue sè se continue pre cele-lalte trepte urmatóre, luandu in sine noue si éra nóue momente educative, si apoi aceste tóte au se tientésca catra unulu si acelasi scopu suprem, care este caracterulu si virtutea !

* * *

„Πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται φύσει.“

(Toti ómenii din firea lorú se straduescu a cu-nósce.)—

Cu aceste vorbe incepe Aristotele, filosofulu elin metafizic'a sa. Sententi'a ast'a esprima unu adeveru eternu, càci adencu a resaditu Dumnedieu in sufletulu nostru nestemparatulu doru, d'a scrutá si a cunósce finti'a lucrurilor din lume.

Adeverulu intregu marginit'a nóstra minte nu e in stare a-lu destainui, inse nesuinti'a d'a cautá si a stabili judecati adeverate este desfatara cea mai nalta a unui sufletu ganditoriu.

Se vedemu cari sunt caile acelea, ce si le-a cro-itu ratiunea omenésca pentru a poté strebate la ade-veru si a cunósce numerósele lucruri, cari ne incun-giura.—

a) Déca ne coborimu cu ochii mintii in adênculu sufletului, si déca acolo privimu mersulu gandirii nó-stre, vom gasi cà poterea cugetatóre cand voiesce a e r u á finti'a unui obiectu, procede séu a) pe cale *inductiva*, pornindu din idei si casuri speciale, pen-tru a poté sosi la idei si regule generale; séu cà b) si-alege calea *deductiunei*, abstragendu din idei si principii generale, norme pentru singuratecele casuri concrete.

La invetiamentulu elementaru este consultu a conduce sufletulu prunciloru la cunoscerea adeverului, unde numai se póte, pe cale inductiva.

Inductiunea se potrivece mai bine cu legile des-voltarii firesci; pentru-cà in mintea tinera a prunci-loru idei generale inca putiene sunt.

Se incepemu dar invetiamentulu pretotindenea cu idei speciale, cu exemple si casuri concrete, din cari apoi prin abstractiune, cu inlesnire se vor poté formá idei comune si regule generali.

β) Déca punctulu de pornire a-lu mintii la scru-tarea adeverurilor este raportulu intregului catra par-tile sale, atunci éra si se nascu dóue feliiuri de procese :

- 1) *procesulu analiticu* si 2) *celu sinteticu*.

1. Procesulu analiticu considera obiectulu, ce vrea se-lu lamurésca, cá unu intregu. Acestu intregu lu-descompune in partile sale (lu-analiséza), din cari este alcatuitu in modu naturalu. Partile obiectului le desface apoi in alte parti si mai merunte, pana ce in urma ajunge la elemente, cari nu se mai potú dividá. Calea analitica conduce: dela intregu la parti, ér dela parti la elemente.

Din punctu de vedere logicu procesulu analitica lu-esplicám astfeliu: ni este data o notiune generica, si avemu a cautá si a lamuri notiunile specifice din cari se constitue. Pe calea acést'a a descompunerei ne coborimu treptatu la notiuni cu sfere din ce in ce mai anguste, pana in urma ajungemu la idei'a (representatiunea) unui singuru obiectu.

Pe cale analitica procedám de esemplu, déca voindu a face prunculu idea despre sunetu, luám o dicere completa, si o descompunemu in cuvinte, ér cuvintele in silabe si sunete, cari sunt elementele din urma a le vorbirei.

Aplicarea procesulu analiticu este de mare fo-losu pentru invetiamentu, càci cunoscintiele numai prin analizare séu descompunere in partile lorú, potú se prinda redacini in sufletu, potú se devina clare si te-meinice, apoi scimu, ca claritatea ideiloru este bas'a culturai intelectuali.

- 2) *Procesulu sinteticu*.

Acestu procesu se póte numi si procesu com-punetoriu. Elu inaintéza pre o cale chiar opusa pro-cesulu analiticu. Sintez'a incepe cu elemente d'ale cunoscintieloru, din aceste compune parti, apoi léga la olalta partile unele cu altele, si alcatuesce in-tregulu.

Calea sintetica conduce mintea elevului treptatu dela idei si notiuni cu sfera angusta la notiuni si re-gule generali.

Procesulu sinteticu este de o insemnatate capi-tala pentru invetiamentulu elementaru. Potem dice e o maniera infalibila d'a transmite in sufletulu tineru invetiaturi. Scolarii mici, din cerculu familie, aducu cu sine pucine idei si cunoscintie clare, pentru aceea in tóte ramurile trebue se incepemu instructiunea cu elemente, pe cari apoi dupa ce le-am tiparitu bine in sufletu, usioru potém zidi mai departe.

Ne vine aminte parol'a filosofiloru stoici „τῇ φύσει ἁμολογοῦμένως“ (in consonantia cu natur'a.) Ast'a póte servi cá parola si pentru invetiamentu.

Invetiamentulu si educatiunea preste totu are se imiteze esemplulu naturei.

Natur'a pasiesce dela micu la mare, dela simplu la compusu. Din elemente nesfersitu de mici prin combinare si integratiune succesiva natur'a zidesce cele mai maretie creatiuni.

Invetiamentul este firescu si rationalu, deca procede pe calea naturei pe calea sintezei: dela simplu la compusu, dela aprópe la departe, dela cunoscutu la necunoscutu.

β) Unii auctori, precum e *Rüegg*, deosebescu inea 1) *procesu progresivu* si 2) *procesu regresivu*. Celu dintai procede dela cause la urmarile loru; ér alu doilea, pe o cale inversa cauta ultimele pricini a unoru efecte cunoscute.

δ) Se mai vorbesce apoi despre unu *procesu co-ordinatoriu* si altulu *geneticu*.

Celu dantai considera obiectulu de invetiamentu, cá unu ce cunoscutu, si lu-comunica elevului parte de parte, insirandu partile singuratiche unele dupa altele in ordine fireasca.

Contrariulu procesulu ordinatoriu ar fi celu *geneticu*, cu ajutoriulu carui'a elevulu condusu de invetiatoriu are se desvólte, si se produca partile cunoscintiei un'a câte un'a, si apoi se formeze din ele pe o cale naturala intregulu organicu.

Procesele de invetiamentu au sè se aplice cu tactu si mare precautiune nu numai la arangiarea materiei de invetiamentu preste totu, ci si la propunerea singurateceloru ei parti.

Dupa unu anumitu procesu trebue sè se tracteze fiecare lectiune si chiar fiecare parte a ei, acest'a e momentulu unde procesulu vine in contactu intimu cu form'a si tonulu de invetiamentu.

La aplicarea ori carui dintre procesele insirate principiulu normativu se fie: a intocmi propunerea in totdeun'a dupa gradulu de cultura, pe care se afla elevulu, a porni din acele cunoscintie si idei, cari deja sunt bine lamurite in mintea elevului, si apoi a progresá neintreruptu dela simplu la compusu, dela aprópe la departe, dela cunoscutu la necunoscutu, si a legá in sufletu ideia lenga ideia s'a sótia precum in lumea materiei se alipesce atomulu catra atomu.

(Va urmá.)

Dr. P. Piposiu.

Sinodulu protopresviteralu alu Temisiorii.

Temisior'a, 14/26. Februariu 1887.

Domnule Redactoru! In diu'a 9/21. Februariu a. c. s'a intrunitu sinodulu protopresviteralu alu Temisiorii in siedintia ordinaria sub presiulu veteranului si binemeritatului parinte protopresviteru Meletiu Dreghiciu — fiendu de facia 22 de membri.

Dintre conclusele cele mai insemnate, luate in acestu sinodu notezu urmatóarele:

In reportulu presidialu alu parintelui protopresviteru Meletiu Dreghiciu s'a aretatu, ca capitalele bisericesci mai preste totu nu sunt asigurate, si punendu-se cestiunea acést'a in desbaterea sinodului dlu Emanuil Ungureanu propune a-se alege o comisiune

din sinulu sinodului pentru a delaturá pedecile, obvenite pana acum la asigurarea capitalelor bisericesci prin intabulare. Sinodulu inse la propunerea dlui Paul Rotariu decide: a atrage atentiunea venerabilului consistoriu asupra impregiurári, ca comitecele parochiali nu esecuta in acésta privintia dispusetiunile cuprinse in normativulu consistorialu, emanatu sub Nru 2845 din 1885; si-lu róga a dispune si a indetorá de nou comitetele parochiale, cá se ingrijéscá a asigurá pretensiunile bisericesci sub greomentulu responsabilitáti.

Reportulu parintelui protopresviteru, din carele se vede, ca pana acum abia au incursu in fondulu pentru infientand'a Episcopia din Temisior'a sum'a de 187 fl. 33 cr. sinodulu lu-iea la cunoscintia, si totu de odata róga pre parintele protopresviteru-presiedinte, cá se binevoiesca a legá la inim'a fie-carui preotu prin o noua provocare a aflá ocazioni si ómeni spre a inmultí fondulu Episcopatului si a-i indemná fara pregetu la aceea.

In cestiunea sterpirei concubinateloru sinodulu a luatú urmatoriulu conclusu: se róga parintele protopresviteru-presiedinte cá in casuri concrete se céra ajutoriulu vice-comitelui, — aretandu-i totu de odata, ca cu cártile de servitiu, cari se estradau de catra pretorii cercuali si consului magistratuali se facu o multime de abusuri, si asia se intrevina la vindecarea reului. —

Asesoru scaunulu in locul devenitu vacantu prin trecerea din acésta viétia a parintelui Georgiu Chiriti'a s'a alesu parintele Demetriu Chiriti'a, parochu in Bucovetiu.

S'a aprobatu ratiociniulu cancelariei protopresviterale pentru anulu 1886 si preliminarulu pentru anulu 1887.

In fine s'au luatú la cunoscintia cu placere reportele inspectoriloru scolari Ioanu Munteanu, Atanasiu Mercea si Iosif Gradinariu.

Cu acést'a sinodulu terminandu-si agendele siedinti'a s'a incheiatu, esprimandu-se multiemita protocolara parintelui protopresviteru Meletiu Dreghiciu pentru punctualitatea si zelulu depusu intru grabnic'a si punctual'a resolvire a multeloru agende ale protopresviteratului.

Mai nainte de a incheia acestu scurtu reportu alu meu, credu, ca va fi la locu a esprime aici observarea principala a mea facuta cu ocaziunea acestui sinodu. Am observatu adeca multu interesu si multa bunavointia pentru promovarea causeloru nóstre bisericesci atât din partea membriloru din cleru, cât si din partea membriloru mireni.

Mai tóte conclusele s'au luatú asia dicendu cu unanimitate dupa desbateri serióse dar obiective. Ba-ti marturisescu, domnule redactoru, ca am sporitu multu in obiectivitate in adunárele nóstre; si din anu in aanu cutezu a afirmá ne merge totu mai bine.

Daca ar fi cev'a de doritu, atunci eu unulu nu potu dice alt'a, decât ca încât ar fi cu potintia se ne adunâmu cât mai desu in astfelu de sinóde.

Unu membru sinodalu.

Caventu funebralu,

rostitu la inmormentarea studintelui Eugeniu Suciu, in Sistarovetiu la 25. Ianuaru v. 1887.

Ielnica adunare, tristi ascultatori! Cand cautu la acestu teneru ce zace aci asternutu in naintea nóstra, ca cadavru fara de viétia, stensu in flórea vietii sale de respiretulu ghetiosu, de suflarea cea rece a mortii, carele in primaver'a etátii sale se smulse din catusiele vietii pamentene si trecu iute din lumea acésta trecátore, din valea acést'a a plangerii, mutandu-se la viétia adevérata, la lumea ferecurei eterne. Cand cautu, si vedu aci langa densulu, pre dulcele si iubitulu seu tata, pre dulcele si iubit'a s'a mama, pre doiosii sei frati si sora, standu tristi, amariti si desperati, scaldendu-si ochii in lacrimi si suspinandu cu amaru, dupa iubitulu loru, bucuri'a si desfatarea loru, — inim'a mi se sfasie de adinc'a durere!

O! cand privescu acést'a scena funesta si infricosiata, cand cautu la acesti sermani parinti ce se sbuciuma de dorere, mi-se pare, ca vedu o biéta priveghitóre, siedindu pre créng'a unui abore uscatu, si cu voce plangátore, cantandu-se dupa puii sei.

Serman' a paseruca, ea si-a claditu cu multa truda cuibulu seu ascunsu, intre frundisiulu desu, in tufisiulu intunecosu, ca se nu-lu afle mân'a dujmarósa. Aci si-a scosu dens'a puii flamenda si insetosiata. cât mai erá gat'a se piéra. Au vedutu puii crescandu, au cursu sburandu preste ogóre, cá se gasésca mancare pentru densii, au sburatu la isvóre, ca se-le pórté picáturi de apa; au a-lergatu multu, sau ostenu dile multe, pana ce si-au vedutu puii crescuti si invescuti cu pene, gat'a de a potea si ei sburá impreuna cu mam'a loru ingrigitóre.

O! cáta bucurie pentru biat'a pasere, dupa atátea griji si ostenele. Ea se pune pe ramulu celu mai verde, si intónéza unu cantecu sublimu de glorie si multiamita creatorului seu.

Inse éca, ca de graba vine unu dusimanu cumplitu, care prinde, omóra puii si arunca cuibulu la pamentu! Mam'a sare, sbóra, se frange in susu si in josu, tipandu, cu spaima de mórte in inim'a s'a, plange si jelesce, si róga pre tiranulu, se crutá si se-i redée puii; inse inzadaru, ca puii ei numai suntu.

Si acum'a ce se faca? Parascesce acelu locu nefericitu, plina de intristare si de machnire, si sbóra departe, nu se mai lasa mai multu pre lemnu verde frundiosu, nu mai canta voiosu, ci se asiéza pre câte o créga uscata aprópe de ómeni, scotiendu tonuri de dorere, cá se o auda venatoriulu, se-o véda, se-o lovésca, ca se nu traiésca si se nu se necajésca mai multu!

Ialnica adunare, tristi ascultatori!

Cá acést'a pasere necuventátore, o patiesce si unu tata si o mama ce-si perdu pre fiulu loru iubit'u!

Pana e prunculu micu, parintii, alérge, se ostenescu multu, ca se-lu nutrésca si se-lu imbrace; mii de bucurii si de griji cérca sufletulu parintiloru iubitori; privescu la densulu, cum se desvólta, cum cresee si cum se incérca a pronuncia primele cuvinte. Tóta miscarea baiatului vialu face se tresara inim'a loru parintésca; fie care zimbetu de pre fati'a lui rumena ii-farmeca, ii-incanta. O! cum ilu pazesce parintele iubitoriu si mam'a ingrijitóre, de tóta neplacerea, de totu periculu, asia grijescu de densulu, ca si de lumin'a ochiloru loru!

Ilu indulcescu cu cuvinte blande, ilu molcomescu cu daruri, lui ii pastréza bucat'a cea mai buna. Ilu invatia a iubi pre Ddieu si pre ómeni, cu pietate sémena in inim'a lui fragedá grauntulu credintiei, se silescu a face din densulu omu religiosu si tematoriu de Ddieu, cetatianu, loialu si crestinu adevératu. Prunculu ajunge etatea de fecioru. Si acum bucuri'a parintiloru este mare.

Ei suntu in culmea fericurei loru; acum dau lauda de multiamita lui Ddieu, cáci le-a datu raziemu tare pentru betranetiele loru.

Inse, oh! amaru si jele! Ciar acum trebui se vina mórtea crudela si vicléná si fara de veste se-lu dobóre in mormentu! Unde e statur'a lui cea frumósa? Unde e foculu veselu alu vietii?

S'au vestejitu, s'au stensu, cum se vestediesce érb'a taiata la arsi'ti'a sórelui, si cum se stenge candel'a la suflarea ventului!!

Buzele lui cele rosii cá rubinulu, au ingalfeditu, ochii lui cei vii, cá dóue stele lucitóre, s'au intunecatu, fati'a lui rumena ca trandafirulu e invelita de o panza négra, de panz'a mortii. Limb'a i-sau impedecatu, manele si piciórele i-au amortitu, simtiurile i-sau timpitu, si acusi nu va mai fi nimicu din ceeace a fost atátu de bunu si atátu de frumosu! Si aci stau langa densulu parintii sei, cautandu la densulu cu o privire incremenita.

Speranti'a loru acum apune pentru totdeun'a in mormentu! Oh! unde este ochiulu, care se nu lacrima, si unde este inim'a, carea se nu sangere.

O adevérata desiértatiune a desiértatiuniloru este viéti'a acésta pamenténa. Si de nu ne-ar incredintiá cuventulu lui Ddieu, cumca mai este si alt'a viétia, viéti'a sufletulu, viéti'a pácii si iubirei eterne, aceea viétia, in carea dreptulu se-si iee resplat'a s'a, si peccatosulu se-si primésca pedéps'a s'a, atunci noi muritorii cari ne lup-tamu aici cu unu leghionu de ne-ajunsuri, necazuri si neplaceri, am trebui se desperám, am trebui se dicemu: Dómne, mai bine era, daca nu ni-am fi nascutu!

Dar sfaturile si cáile provedintiali suntu nesciute si ne strabatute de mintea omenésca. Ceeace Ddieu au incheiatu in sfatulu seu, trebue se implinésca.

Noi muritorii pre langa tóta stradani'a si buna vo-inti'a de o ajutá, sórtea acestui mutatu dintre noi, nu o potém schimbá.

Ce putem face este, ca in numele lui se-i ceremu celu din urma adio, dela cei ce l'au iubit'u, si de cari atátu de repede sau despartitu. Iubitiloru mei parinti! Primiti ultim'a mea multiamita si recunoscintia, primiti ultim'a mea serutare de mani pentru buna crecerea si ingrijirea ce mio-ati datu in decursulu scurtele mele vietii. De acum nu voiu mai fi cu voi, neindurat'a mórte nu mi-a datu regazu, cá se ve potu resplati cu fapte nenumeratele vóstre binefaceri. Iubirea ce mi-ati pastrat'o mie, transportati-o de acum nainte spre fratii mei iubiti, adio, si ve rogu nu me uitati.

Tu tata intristatu si mama doiósa! cari plangeti pre cosciugulu fiului vostru, conteniti-ve plansulu, stergeti-ve lacramile si redicati-ve fetiele apesate de lovitur'a grea a sortii, si sperati, sperati, ca dupace veti implini cursulu acesteii vietii, veti aflá acolo pre fiulu vostru.

Si tu june reposatu! odichnesce-te in pace in brati-ele mamei tale, odichnesce-te in sinulu pamentului din carele ai fost ziditu, odichnesce-te pucintelu pana vei audi versulu Domnului de trezire, odichnesce-te in pace tu, carele n'ai gustatu dulcetiiurile si veninurile lumesci, odichnesce-te in pace tu carele ai fostu blandu, bunu si curatu, odichnesce in pace, tu carele ai sburatu dreptu la facetoriulu si Ddieulu teu, unde te róga, ca se caute din inaltimea ceriului, se stempere intristarea si machnirea parin-

tiloru tei! Éra noi, cari ca nesce calauzi te-am insotitu pana aci la locul vecinicii, de unde nu este rentórcere, i-ti dicemu din camerele inimeloru nóstre — adio! adio! fie tierín'a t'a usióra, si memori'a t'a binecuventata in veci — aminu!

Georgiu Bocu.

D i v e r s e.

* *In cestiunea misicării din comun'a Ravn'a* in protopresviteratulu Buteniloru vom publicá in unulu din numerii viitori unu reportu esactu si detaiatu asupra tuturor momenteloru, cari privescu acésta misicare, scrisu de unu barbatu de ai nostri, carele cunosce de aprópe atât trecutul, cât si prezentulu familiei Ios'a, si carele a statu, si stá in legaturi de aprópe cu acésta familia. Si pana cand vomu poté publicá acelu reportu potemu asigurá, ca vre-o primejdia cu misicarea inscenata dupa cum suntemu informati nu credemu ca se póte intemplá.

* *Bibliograficu.* In curendu va aparé cu aprobarea Inaltului Ministeriu regiu ungaru de culte si instructiune publica „*Geografi'a Ungariei pentru scólele elementarie*“ de Dr. Nicolau Pop, in editiunea a VI. Totu odata se face cunoscutu, ca prin rescriptulu ministerialu de sub Nru 43,248 sunt oprite tóte editiunile precedente ale acestui manualu.

Cand luámú notitia despre acésta carte scolastica, suntemu convinsi, ca numele dlui autoru este multa mai bine cunoscutu dloru invetiatori decât cá acésta carte se aiba trebuintia de vre-o recomandare din partea nóstra.

* *Despre balulu din Fibisiu,* ni-se scriu urmatóarele: In 12/24. Fauru a. c. sau arangiatu unu balu socialu, in localitatea scólei romane din comun'a Fibisiu in favórea scolariloru seraci. — Venitul au fost 130 fl. spesele 80 fl. prin urmare venitul curatu este 50 fl. care suma se va intrebuintá pentru cumparea de vestminte pre sém'a scolariloru seraci. Contribuiri benevole si suprasolviri a incursu dela urmatorii Domni: Magnificenti'a S'a, Domnulu deputatu dietalu Kralicz Béla 50 fl. Rajner Kálmán Seciani 5 fl. Kárlovicz K. Fibisiu 3 fl. Kovácsoczy N. Fényházy 3 fl. Zentaj Dávid Bruckenau 3 fl. Zsuti Pál Máslak 2 fl. Pokaj N. Máslak 2 fl. Balasovics N. Hodosiu 2 fl. Lövinger Károly Fibisiu 2 fl. Malcz not. Bruckenau 1 fl. Kis ispán dom. Fibis 1 fl. Amigo Iosua Fibisiu 1 fl. Spanili padurariu Baricza 1 fl. Jakabfy farmecist Máslak 1 fl. Kapdebo pretore Lipov'a 1 fl. N. N. Lipov'a 1 fl. — Comitétulu arangiatoriu exprima cea mai ferbinte multitudine onoratorulu contribuitori. Pentru comitétulu arangiatoriu: Dimitriu Miutiu, presiedinte. Nicolau Lep'a, cassariu.

* *Suit'a Tiarului.* — Tiarulu planuesce o reducere a númerosei suite de pana acum, astfelu cá se nu fia decâtu 12 generali adjutanti si 12 adjutanti ai imperatului. La mórtea lui Alexandru II constá suit'a imperatésca din 405 persóne, adi nu numera decâtu 246, si adeca 93 generali adjutanti (dintre cari 5 i-si tragu originea inca de pe timpulu domniei lui Nicolae), 51 generali á la suite si 102 adjutanti. In suit'a Tiarului se afla 14 mari principii, 3 duci de Leuchtenberg si 2 principii de Oldenburg. Dupa nationalitate suit'a numera 177 Rusi, 45 Germani, 8 Finlandezi, 5 Poloni, 3 Georgiani, 1 Arménu, 1 Tataru etc.

* *„Din bibliotec'a copíloru,*“ ce apare in Brasiovu in editur'a librariiei N. I. Ciurcu a aparatu urmatóarele fascicule: „Trifon Tiganulu si Pop'a, poveste de N. Clontí'a; „Betranii seraci dar onesti,“ poveste de invetiatorii asociati; „Costea Ciobanulu“ poveste de D. Lape-

datu; si „Plescuti'a,“ poveste populara de Dometiu Dogariu. Pretiulu unui astfelu de fasciclu este 2 cruceri.

* *Coru nou de plugari* s'a infientiatu in comun'a Chinezu sub conducerea si in urm'a staruinteloru venerabilului parinte Alecsandru Cratiunescu. Acestu coru a cantatu pentru prim'a data sant'a liturgia Dumineca in 15. Februariu sub conducerea dlui invetiatoriu Petru Baranu.

Felicitámú pre noulu coru de plugari si pre zolosii lui conducetori si intemeiatori!

* *Economia.* Adunarea generala ordinaria a instítului de creditu si economii „*Timisian'a,*“ societate pre actiuni, s'a tienutu aici in 21. Februariu a. c. nou in sal'a a dou'a a redutei orasienesci. S'au prezentatu 39 actionari, din apropiere si din departare, precum din Bpest'a, Lugosiu, Arad etc. reprezentandu 479 actiuni de si statutulu prescrie numai diece actionari. Putiene minute dupa 10 óre dlu adv. Emanuil Ungureanu, directorulu comitetului esecutivu salutandu in putiene cuvinte actionarii infaciesiati declara adunarea deschisa si, cu invoierea adunarii, invita de barbati de incredere pre actionarii din locu dnii Mel. Dreghiciu, protopresviteru si Pavel Rotariu, advocatu si redactoru, éra de notariu alu adunarii pre dlu Trifu Gaiti'a, mare-proprietariu in locu.

Urméza raportulu comitetului esecutivu. Din acést'a se vede, cá operatiunile institutului, incepute in 12. Augustu 1885, cu 17,046 fl. 37 cr. au fostu fórté esacte si avantagióse. Reportulu se estinde din 12. Augustu 1885 pana la 31. Decemvre 1886. In acestu timpú s'au solvitú, dreptu actiuni subscrise, sum'a de 48,761 fl. v. a. Miscarea in acestu timpú s'a urcatu la intrate 531,387 fl. 20 cr. esite: 529,582 fl. 49 cr. numerariu in cassa a fostu: 1804 fl. 71 cr.

Din specificare se vede cá depuneri au fostu: 132,055 fl. 87 cr. s'au redicatu: 21,704 fl. 66 cr., a remasu deci: 110,351 fl. 21 cr. S'au escomptatu 4168 cambii in valóre de: 440,393 fl. 16 cr. s'au achitatu 2962 cambii in valóre de: 328,880 fl. 86 cr. a remasu starea de 1206 cambii in valóre de: 111,512 fl. 30 cr.

Pre creditu hipotecariu s'au datu: 61,530 fl. s'au solvitú: 7015 fl. 58 cr. a remasu starea de: 54,514 fl. 42 cr. care suma de pretensiuni este acoperita prin hipotec'a a 1904 jugere 1493° in valóre de 208,810 fl.

Profitulu curatu este: 5254 fl. 46 cr. v. a.

Reportulu constata mai departe cá institutulu n'a suferitu neci cea mai mica perdere, si neci n'a fostu silitu a intentá neci unu procesu, pentru cá prompteti'a si acurateti'a detorasiloru a fostu esemplara, asia incát din 1886 spre 1887 n'a remasu neci o restantia sub neci o titula. —

In fine reportulu contine propunerile comitetului esecutivu si anume ca profitulu curatu de 5254 fl. 46 cr. sè se distribue astfelu: 3000 fl. sè se deie dreptu dividende dupa 1000 de actiuni; 105 fl. 20 cr. cá supradivide pentru actiunile cari se solvira inainte de terminu; 50 fl. pentru „Alumneulu romanu nationalu din Timisiór'a,“ éra restulu de 2099 fl. 26 cr. sè se adauga la fondulu de reserva alu institutului. Apoi locul golu pentru unu membru alu directiunii se remana vacantu la dispositiunea comitetului esecutivu pana la necesitatea ocuparii, la ce directiunea in sensulu statutulu este si indreptatita.

Scurtulu reportu alu comitetului supraveghiatoriu propune: a se dá comitetului esecutivu absolutoriu deplinu pre timpulu pana la 31. Decemvre 1886 si a se acceptá propunerile facute in reportulu seu.

Adunarea in unanimitate si fara desbatere iè la cunosciatia raporturile facute, acceptá tóte propunerile facute si le ridica la valóre de conclusu.

Dlu actionariu Coriolanu Brediceanu in putiene cuinte bine semtite multiamescce in numele adunarii directiunii pentru ostenelele, prompteti'a si acurateti'a dovedita. Era dlu directoru esecutivu esprimandu-si bucuri'a pentru zelulu si viulu interesu cu care se pórta dnii actionari pentru institutu, dela care aterna mai cu séma prosperarea si intarirea institutului, declara adunarea de incheiata.

Armoni'a si solidaritatea pareriloru si a nisuintieloru, ce a dominatu in decursulu adunarii, facu impresiunea cea mai buna si indestulitória asupra tuturoru celoru de facia, între cari, cu placere constatamu, au fostu si numerosi actionari plugari, cari cu interesu urmarira tóta afacerea adunarii. „Lumin.“

* *Cutremurulu de pamentu.* Asupr'a desastreloru pricinuite de cutremurulu de pamentu ce a bantuitu deunadi partea Italiei despre „Marea Thirena“ si sudulu Franceii se cunoscú pana acum urmatórele ameanunte :

La Nizz'a, o multime de case amenintia cu surparea si au devenitu de nelocuitu. Spaim'a a fost atât de mare încât toti strainii au parasitu orasiulu in fug'a mare, renuntiandu chiar in mare parte la bagagele lor. — Locuitorii remasi au petrecutu dilele si noptile urmatóre a-fara sub aerulu liberu.

La Luceraine, o parte din clopotniti'a bisericeii s'a surpatu. La Coarage, prin darimarea unei cladiri a fost ucisu unu cârdu de vite. La Cros d'Utelle, prin surparea a trei case au fost ranite greu cinci-spre-diece persóne. Raniri de felulu acest'a s'au produsu mai in tóte localitátile. Bolt'a bisericeii din Moustier, unu monumentu de arta istoricu, a crepatu si serviciulu divinuu a trebuitu se fie suspendatu.

La Mentone, partea orasiului dintre rîurile Coarei si Borigo a suferitu mai multu. Tóte casele au fostu crepate pana la temelii, invelitorile au caditu josu. In nauntrulu caseloru totulu a fost resturnatu; ferestrele si tocurile de piatra s'au sfarmatu in mii de bucati. Vechiulu si pitoresculu Mentone, d'abiá se póte tiené pe picioré: a trebuitu a se interdice intrarea in case. Casarm'a venatoriloru s'a sfarmatu ca o casa de carti!

Oficiulu telegrafo-postalu a suferitu pagube mari, aparatele fura sparte. Sioseau'a dela Garne are privelistea unui orasiu bombardatu, nici o casa dupa dens'a n'a ramasu nevatamata. Si San-Remo a suferitu fórté multu. Mai multe persóne au fost greu ranite, unu copilu a fost ucisu.—

Din arondismontulu italianu Porto-Maurizio, s'au primitu rapórte sfasietóre asupr'a catastrofei: Diam'a-Marino unu orasielu cu 2,300 locuitori, are o priveliste infricosiata. Cea mai mare parte a caseloru au fost surpate; gar'a căiei ferate s'a daramatu cu totulu. Numेरulu victimeloru omenesti se ridica la patru sute. Ranitii au fost transportati la Albang'a; ér cei ce au supravie-tiuitu au fugitu in padurile de maslini.

La Ventimigli'a, au fost surpate o multime de case, o panica infricosiata coprinsese populati'a, care a fost bantuita si aci de vectime omenesti.

Bussun'a, cu 900 de locuitori, a fost aprópe cu totulu sfaramata, n'au ramasu nevatamate de cât dóue case, ér victimele omenesti se socotescu la trei sute de persóne.

Diano-Castello, de asemenea a fost tare zguduitu, nici o casa n'a ramasu neatinsa. Numerulu mortiloru si alu ranitiloru nu e inca cunoscutu.

La Savon'a, orasiu cu 28,000 locuitori, jumetate din populatie s'a refugiatu in munti, ér cealalta parte a tabaritu pe pietie si pe marginea Marei. Cea mai mare parte a caseloru a devenitu de nelocuitu.

La Turin, s'au semtitu sguduituri fórté tari, care insa n'au produsu nici o nenorocire. Numai câte-v'a case fura surpate; ér in biserice'a „Sant'a Tereza“ in momentulu servitiului divinuu de Mercurea marelui postu, o placa de marmura cazú din bolta si se sfaramà de pardoséla, cea ce umplù de gróza pe credinciosii, cari parasira inspaimentati biserice'a. „Ep.“

Concursu.

Pentru indeplinirea definitiva a parochiei de clas'a a 3-a din Morod'a, comitatulu Aradului protopresviteratulu B. Ineului cu terminu de alegere pe Duminec'a 22. Martiu st. v. a. c.

Emolumintele sunt :

a) Un'a sesiune pamentu estravilanu, cu unu fondu intravilanu ce aduce unu venitu anualu de 130 fl.

b) Venitele stolari ce aducu la anu 213 fl. 50 cr.

c) Birulu preotiescu dela 148 patrare de pamentu, 148 masuri bucate parte grâu, parte cucuruзу 148 fl.

d) alte pestatiuni sigure 20 fl. — Sum'a 551 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochie sunt avisati, recursele sale instruate conform St. org. si adreseate comitetului parochialu din Morod'a, ale trimite subscrisuluiu ppresviteru in B. Jonó pana la 15. Martiu a. c. si a-se presentá pana la terminulu prefiptu in vre-o Dumineca la Biserice'a de acolo pentru a-si aretá desteritatea in cele rituale.

Morod'a 7. Februaru 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU CORNEA, m. p. protopresviteru.

—□—

Pre bas'a parintescului indultu consistorialu de dato Aradu 18. Dec. Nr. 4246 ex 1886; nu altcum in urm'a decisului concernintelui comitetu par. de dato Secusigiu 30. Ianuariu a. c. Nr. 2. se eserie concursu pentru definitiv'a indeplinire a postului invetiatorescu la scól'a de fete conf. ort. rom. a parochiei Secusigiu, cu terminu de alegere pre 25. Martiu v. a. c.

Emolumintele ce constituie beneficiulu invetiatorescu sunt: a) in numerariu 300 fl. v. a. b) pentru 6 orgii de lemne, din cari are a se incaldi si salonulu de invetiamentu 60 fl. v. a. c) cuartiru liberu, ce nu lasa nimicu de doritu; d) gradina de legumi séu flori in extensiune de 50 metri □; e) pentru conferintia 12 fl. v. a. Aspirantele invetiátorie, cari voru reflectá la dísulu postu, — adjustand suplicele lor, intitulate comitelului parochialu, — cu documintele cerute de Statutulu org. alu Bisericeii nóstre si a legei Tierei, catra cari se mai cere: extrasu de botezu cá sunt romane ortodoxe, atestatu de conduita dela concernentulu inspectoru de scóle bisericescu, in alu carui cercu si-au domiciliulu, — apoi a documentá autenticu, cá pricepu lucrulu de mâna femeescu si croitulu, nu altcum cá sunt capaci a executá cu elevele pericopi'a apostolica obveniendá si respunsurile ceremoniali tot a Ili-a Dumineca respective serbatórie, — se le adreseze inspectorulu cercualu de scóle in Baraczház (Temes-megyé).

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU MUNTEANU, m. p. inspectoru de scóle.

—□—